Максютов А. О.
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри географії, геодезії та землеустрою
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
E-mail: andriy.maksyutov@udpu.edu.ua
Стецюк В. О.
здобувач вищої освіти IV курсу ОС «Бакалавр»
ОП Середня освіта (Географія. Біологія та здоров'я людини)
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
E-mail: vladyslav.stetsiuk@udpu.edu.ua

РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКОГО СТРАТЕГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА

В сучасних умовах розвиток та покращення добросусідських відносин між державами відіграє вагому роль у розвитку будь-якої держави, особливо у випадках коли ці відносини приймають статус партнерства, в таких випадках список перспектив збільшується у рази. Насьогодні досить часто пригадується наступний вид міждержавних відносин, а саме, стратегічне партнерство, яке в свою чергу проявляється не тільки на глобальному рівні, а й на рівні регіональної економіки. На даний момент відносини стратегічного партнерства являють собою одну з найважливіших інструментів зовнішньої політики, які в свою чергу з кожним наступним днем дедалі частіше використовується провідними країнами та інтеграційними об'єднаннями, оскільки воно дає можливість підвищити результативність їх діяльності на міжнародній арені.

Перевірене часом довгострокове партнерство стає зручним механізмом для співпраці країн, які є об'єднані навколо вирішення стратегічних завдань задля реалізації власних національних інтересів та покращення рівня світової стабільності. Розвиток відносин стратегічного партнерства України з Польщею та рядом інших країн є принциповим для забезпечення стабільності в Центральній та Східній Європі – регіонах життєво важливих інтересів нашої держави. Відносини з ЄС є ключовим пріоритетом зовнішньої політики України та водночас стимулом внутрішніх трансформацій у країні [3].

В сучасних умовах політичні відносини між країнами можна охарактеризувати активізацією двосторонніх міжнародних відносин, що є наслідком збільшення взаємозалежності держав та значного динамізму в їх

відносинах. Серед акторів міжнародної арени існує досить актуальна тенденція по проголошенню стратегічного партнерства між ними. Для країн-партнерів стратегічне партнерство є надзвичайно важливим та винятковим , що в теперішніх умовах зумовлює його актуальність.

Польща виступає другим номером в рейтингу для експорту українських товарів, перше місце посідає Китай. У свою чергу значення України у зовнішній торгівлі сусіда не є настільки великим. Український ринок займає 14-е місце у польському експорті та 21-е – у імпорті [2, с. 198].

Загальний обсяг двосторонньої торгівлі послугами та товарами України з Польщею за 2024 рік склав приблизно 11 млрд дол. Точне значення склало 10,93 млрд дол. Необхідно зазначити що обсяг торгівлі за 2024 рік перевищив показник 2023 року на 3 млрд. дол., оскільки обсяг за 2020 рок склав 8 млрд дол. Також вагомою подією стало формування позитивного двосторонньої торгівлі товарами. Торгівельне сальдо за 2024 рік склало +268,8 млн. дол [1, с. 56].

Задля проведення аналізу компліментарності між Україною та Польщею, було відібрано 14 груп товарів, які являють собою основу експорту-імпорту між країнами. Отримані результати дозволили зробити висновок, що український експорт більшою мірою компліментарний імпорту Польщі. Середньостатистичне значення індексу за два досліджувані роки складає приблизно 68%, що є досить високим показником. Також необхідно відмітити, що даний індекс торгівлі збільшився майже у два рази за останні 10 років, що також вказує на успіхі в двосторонній співпраці. Тому можна стверджувати, що Польща є один з найголовніших партнерів для нашої держави [4, с. 110].

Після проведення детального аналізу перепон у розвитку стратегічного партнерства між Україною та Польщею, можна запропонувати наступні рекомендації: зміни на глобальному рівні потребують постійного дослідження та прогнозування їх впливу одна на одну, визначення їх інтересів та формуванні стратегій. Це потребує постійної актуалізації розуміння в обох країнах тенденцій і проблем міжнародного рівня. Для цього необхідний постійний діалог політичного характеру: на рівні установи виконавчої влади; на парламентському

рівні; на рівні аналітичних осередків, зокрема академічного середовища [32].

За сприятливих умов тенденція до стратегічної співпраці посилюватиметься, особливо якщо задекларована мета України щодо входження до європейської спільноти і євроатлантичних структур набуватиме реальних рис. Тоді нові чинники сприятимуть зміцненню та появі нових форм стратегічної співпраці. Необхідно констатувати, що можливими є і загрози успішному сценарію розвитку відносин. Наприклад, вступивши до ЄС, Польща змушена ввести візовий режим для українців. Отже, у практичному вимірі західноєвропейська спільнота відгороджується міцними кордонами від України (хоча Польща, ущільнюючи кордони на вимогу ЄС, в дусі стратегічної співпраці з Україною робить безплатними візи для українців).

Отже, Україні в найближчі роки буде потрібна підтримка Польщі на міжнародній арені. Усе це потребує постійних польсько-українських міжурядових консультацій. Проте, у випадку якщо Польща хоче бути ефективною у своїй проукраїнській діяльності, першочерговим завданням для польського уряду повинно бути посилення значення Польщі в політиці Заходу. Також є необхідність в нових ініціативах, що допомогли б в об'єднанні двох народів.

Список використаних джерел

1. Антонюк Н.Л., Сенюк Ю.О. Україна у сфері геополітичних інтересів Республіки Польща. *Вісник Львівського університету. Серія: Міжнародні відносини*. 2024. Вип. 35. С. 56–66.

2. Волошина С.В., Проволоцька О.М. Геоекономічні вектори розвитку: Україна та Польща. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2020. Вип. 43. С. 198–205.

3. Гнип О.А. Стратегічне партнерство та його моделі у міжнародних відносинах. URL: http://ena.lp.edu.ua:8080/handle/ntb/19312. (дата звернення: 11.02.25).

4. Дриль О.І. Стратегічні напрями розвитку транскордонного співробітництва «Україна-Польща». *Вісник Національного університету*

«Львівська політехніка». Логістика. 2024. № 811. С. 110–119.